

KNOWLEDGE AND UNDERSTANDING OF THE EMERGENCY DECREE ON TECHNOLOGY CRIME PREVENTION AND SUPPRESSION B.E. 2566 AMONG UNDERGRADUATE STUDENTS AT KASETSART UNIVERSITY

Srirath GOHWONG¹ et al.¹

¹ Faculty of Social Sciences, Kasetsart University, Thailand; srirathg3@yahoo.com

ARTICLE HISTORY

Received: 19 September 2025

Revised: 3 October 2025

Published: 16 October 2025

ABSTRACT

This study aimed to (1) assess the level of knowledge and understanding of the Emergency Decree on Technology Crime Prevention and Suppression B.E. 2566 among undergraduate students at Kasetsart University, (2) compare it across demographic factors, and (3) examine its relationship with media usage frequency. The sample comprised 305 undergraduate students enrolled in the second semester of the 2023 academic year. Data were collected through questionnaires and analyzed using descriptive and inferential statistics, including t-tests, One-Way ANOVA, Scheffé tests, Chi-square, and Cramér's V at a .05 significance level. Results showed a high overall level of knowledge and understanding (mean = .76, S.D. = .19). All four dimensions—information reporting, suspension of transactions, disclosure and exchange of information, and general provisions—were rated high, with information reporting highest (mean = .85, S.D. = .24). Knowledge and understanding differed significantly by faculty but not by sex or academic year. Media usage frequency had a weak positive correlation with knowledge and understanding (Cramér's V = .11). The findings indicate that faculty background and exposure to media play roles in shaping students' awareness of the Emergency Decree on Technology Crime Prevention and Suppression.

Keywords: Emergency Decree on Technology Crime Prevention and Suppression B.E. 2566; Cybercrime Law; Legal Awareness; Digital Governance; Information Security; Cybersecurity Policy; Knowledge and Understanding; Higher Education; Undergraduate Students; Quantitative Research; Statistical Analysis; Kasetsart University; Thailand.

CITATION INFORMATION: Gohwong, S., et al. (2025). Knowledge and Understanding of the Emergency Decree on Technology Crime Prevention and Suppression B.E. 2566 among Undergraduate Students at Kasetsart University. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 3(10), 66

¹ Chakrayut CHORASA, Arraya MUEANGCHANG, Jarawan BOONMEE, Jintapat SOPACHAROEN, Thanaphon KAEOPHANGAN, Yaowalak JITRAK, Thidarat KOVITTAYA, Pimchanok CHUDUANG, Jidapha YUCHANYA, Watcharapong NARTVORATAT, Chuthamani KOSISIRIKUL, Chananchida MONGKONGAWIN, Chanin NARUEMITPANCHAROEN, Preawwanit PERMPRASERT, Pimnara NUNTAPANICH, Phathawee NAGADHANA, Weeraya PUYATI, Chousa INJUN, Kanittha YOUNGKET, Pacharawan UDEE, Khounmanus SRIGOENYUANG, Pomsiri TRAKULKAJORNSAK, Bundasak KHUNTASEEMA, Kwanchanok SRIKUMNUAL, Napasorn PRASERTWONG, Tassanee SAILAMPOH, Pimphitcha KONMUN, Sararat CHUAYNUI and Suparavee OUNWONG

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ.2566 ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศรัทธา โกวงศ์¹ และคณะ²

1 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์; srirathg3@yahoo.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. 2566 ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2) เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกำหนดตามปัจจัยส่วนบุคคล และ (3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้เป็นประจำกับระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกำหนด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่ลงทะเบียนเรียนภาคปลาย ปีการศึกษา 2566 จำนวนทั้งสิ้น 305 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม และ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test One-Way ANOVA Scheffé Chi-square และ Cramér's V โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยพบว่า นิสิตปริญญาตรีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. 2566 อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = .76, S.D. = .19) และรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดด้านได้แก่ ด้านการแจ้งข้อมูล (ค่าเฉลี่ย = .85, S.D. = .24) ด้านการระงับธุรกรรม (ค่าเฉลี่ย = .85, S.D. = .24) ด้านการเปิดเผยและแลกเปลี่ยนข้อมูล (ค่าเฉลี่ย = .75, S.D. = .29) และด้านความรู้ทั่วไป (ค่าเฉลี่ย = .66, S.D. = .16) ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีคณะที่ศึกษาแตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกัน ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศและชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ สื่อที่ใช้เป็นประจำมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกำหนดในทิศทางตามกันน้อย (Cramér's V เท่ากับ .11)

คำสำคัญ: พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. 2566; กฎหมายอาชญากรรมทางเทคโนโลยี; ความรู้และความเข้าใจ; การกำกับดูแลดิจิทัล; ความตระหนักด้านกฎหมาย; ความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ; นโยบายความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์; การศึกษาในระดับอุดมศึกษา; นิสิตระดับปริญญาตรี; การวิจัยเชิงปริมาณ; การวิเคราะห์ทางสถิติ; มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์; ประเทศไทย

ข้อมูลการอ้างอิง: ศรัทธา โกวงศ์ และคณะ. (2568). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ.2566 ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 3(10), 66

² จักรกฤษณ์ ไชยสา, อารยา เมืองช้าง, จารุวรรณ บุญมี, จินตพัฒน์ โสภะเจริญ, ธนพล แก้วพจน์, เยาวลักษณ์ จิตรักษ์, ธิดารัตน์ โกวิทยา, พิมพ์ชนก ชูดวง, จิตภา อยู่จรรยา, วัชรพงศ์ นาวรรต, จุฑามณี โกลย์ศิริกุล, ชนัญชิตา มงคลกาวิล, ชนินทร์ นฤมิตรพันธุ์เจริญ, แพรวรรณ เพิ่มประเสริฐ, พิมพ์นารา นันทพานิชย์, ปฐวี นาคธน, วีรยา ปุยะดี, ช่ออุษา อินทร์จันทร์, กนิษฐา ยางเกตุ, กัษรวรรณ อยู่ดี, ขวัญมนัส ศรีเงินยวง, พรศิริ ตระกูลจรัสศักดิ์, บรรดาศักดิ์ ชันทะสีมา, ขวัญชนก ศรีคำนวล, นกสร ประเสริฐวงศ์, ทศนีย์ โสลาพาละ, พิมพ์พิชชา คนหมั่น, สราภรณ์ ชัยน้อย และ สุภากรวี อุ่นวงศ์

บทนำ

สังคมไทยกำลังก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัลที่มีอาชญากรรมทางเทคโนโลยีเกิดขึ้นมากมาย โดยเฉพาะการหลอกลวงออนไลน์ และธุรกรรมที่ผิดกฎหมายต้องสงสัยเช่น การฟอกเงินผ่าน บัญชีม้า และการสนับสนุนการเงินแก่ผู้ก่อการร้าย เป็นต้น อาชญากรรมเหล่านี้สะท้อนลักษณะของ Kakistoscriptocracy ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่ตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐ เช่น ประชาชน บริษัทเอกชน กองทุนการเงิน หรือพรรคการเมือง สามารถทำธุรกรรมถูกกฎหมายและผิดกฎหมายทั้งในและนอกประเทศได้สะดวก ทั้งโลกจริงและโลกเสมือน ผ่านองค์การอาชญากรรม เว็บไซต์ใต้ดิน และสกุลเงินดิจิทัลที่ไม่ใช่รัฐ (เช่น Bitcoin Monero และ Ethereum) ส่งผลให้รัฐบาลมีข้อจำกัดในการป้องกันและปราบปราม จนเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของชาติ ด้วยเหตุนี้ ประเทศไทยจึงได้ออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศหลายฉบับเพื่อรับมือภัยคุกคามดังกล่าวเช่น พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2560 พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562 และพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ.2562 สำหรับพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. 2566 เป็นกฎหมายที่ออกมาเพื่อสกัดกั้นการใช้บัญชีม้าและธุรกรรมที่ผิดกฎหมาย โดยกำหนดให้สถาบันการเงินและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องรายงานธุรกรรมต้องสงสัย พร้อมให้อำนาจจะจับธุรกรรมที่เสี่ยงได้ทันที อีกทั้งยังเปิดทางให้หน่วยงานรัฐและผู้ให้บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อสกัดกั้นผู้กระทำผิด รวมถึงกำหนดโทษสำหรับผู้ที่เปิดหรือยินยอมให้ใช้บัญชีม้าในการฟอกเงิน ควบคู่ไปกับการคุ้มครองสิทธิประชาชนให้สอดคล้องกับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในฐานะสถาบันการศึกษาชั้นนำของประเทศย่อมมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการดำเนินการตามพระราชกำหนดฉบับนี้ โดยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่นิสิตทุกคนที่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตและสื่อออนไลน์ผ่าน KUWIN เครือข่ายไร้สายของมหาวิทยาลัยได้อย่างรวดเร็ว เท่าเทียมกันและไม่มีค่าใช้จ่ายเพื่อไม่ให้นิสิตตกเป็นเหยื่อของการหลอกลวงออนไลน์หรือการถูกชักจูงให้เปิดบัญชีม้า อันจะช่วยปกป้องทั้งตัวนิสิตและสังคมโดยรวมจากผลกระทบของอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2566; สำนักบริการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2567; NTIA, 2000; van Dijk, 2005, 2006, 2020; Gohwong, 2021, 2023; Laudon, Laudon, & Traver, 2024) อย่างไรก็ตาม ยังไม่เคยมีการศึกษาเกี่ยวกับ “ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกำหนด มาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ.2566 ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” มาก่อน ทำให้คณะผู้วิจัยในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงสนใจศึกษาเรื่องดังกล่าวนี้เพื่อเป็นข้อมูลเชิงนโยบายแก่มหาวิทยาลัยต่อไป โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ.2566 ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2) เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกำหนดตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้เป็นประจำกับระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกำหนด

การทบทวนวรรณกรรม

ความรู้ความเข้าใจ มีรากฐานจากแนวคิดของ Bloom's Taxonomy (1956) ซึ่งจำแนกการเรียนรู้ทางปัญญาออกเป็น 6 ระดับ เริ่มจาก Knowledge (การจดจำข้อเท็จจริงและข้อมูลพื้นฐาน) และ Comprehension (การทำความเข้าใจและตีความหมายของข้อมูล) ที่มุ่งเน้นการจดจำและเข้าใจเบื้องต้น ก่อนขยับไปสู่ระดับที่สูงขึ้น ได้แก่ Application Analysis Synthesis และ Evaluation สำหรับการประยุกต์ใช้และการคิดเชิงวิพากษ์ ต่อมา Anderson et al. (2001) ได้ปรับปรุงโมเดลนี้จาก passive learning เป็น active learning โดยเปลี่ยน Knowledge เป็น Remembering (การจำข้อเท็จจริงและความหมาย) และ Comprehension เป็น Understanding (การอธิบายแนวคิดและหลักการพื้นฐาน) พร้อมเพิ่มมิติของ Creating เป็นระดับสูงสุด ส่งผลให้ Taxonomy ที่ปรับปรุงใหม่มี 6 ชั้น ได้แก่ Remembering Understanding Applying Analyzing Evaluating และ Creating ในงานวิจัยนี้ ได้นำแนวคิดของ Anderson et al. (2001) มาใช้ในสองระดับแรกคือ Remembering และ Understanding เพื่อตรวจสอบการจดจำและทำความเข้าใจของนิสิตเกี่ยวกับพระราช

กำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ.2566 ซึ่งจะเป็นฐานสำคัญในการต่อยอดสู่การประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง (Bloom et al., 1956; Anderson et al., 2001)

พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ.2566 เป็นกลไกเชิงรุกที่มุ่งมั่นปราบบัญชีม้า ตัดเส้นทางการเงินผิดกฎหมาย คุ่มครองประชาชนจากการตกเป็นเหยื่อ และเสริมความมั่นคงดิจิทัลของไทย โดยกฎหมายกำหนดให้ประชาชนสามารถ แจ้งข้อมูล เมื่อถูกหลอกลวงออนไลน์ได้ทั้งทางโทรศัพท์ ระบบออนไลน์ หรือที่สถานีตำรวจ โดยธนาคารและสถาบันการเงินต้องจัดทำบันทึกข้อมูลและส่งต่อให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ รวมถึงเก็บไว้เป็นหลักฐานด้วย ขณะเดียวกัน ธนาคารและผู้ให้บริการทางการเงินมีอำนาจระงับธุรกรรมที่ต้องสงสัยว่ามีการใช้บัญชีม้าหรือซิมม้าได้ทันทีทั้งก่อนและหลังเกิดเหตุ โดยมีระยะเวลาการระงับสูงสุดไม่เกิน 7 วัน และประชาชนสามารถร้องขอให้ระงับธุรกรรมได้ด้วยหากสงสัยว่าบัญชีตนถูกนำไปใช้ผิดกฎหมาย นอกจากนี้ กฎหมายยังอนุญาตให้ธนาคาร ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์ และผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตสามารถเปิดเผยและแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับบัญชีและธุรกรรมที่ต้องสงสัยกับหน่วยงานของรัฐเช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ และสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2566)

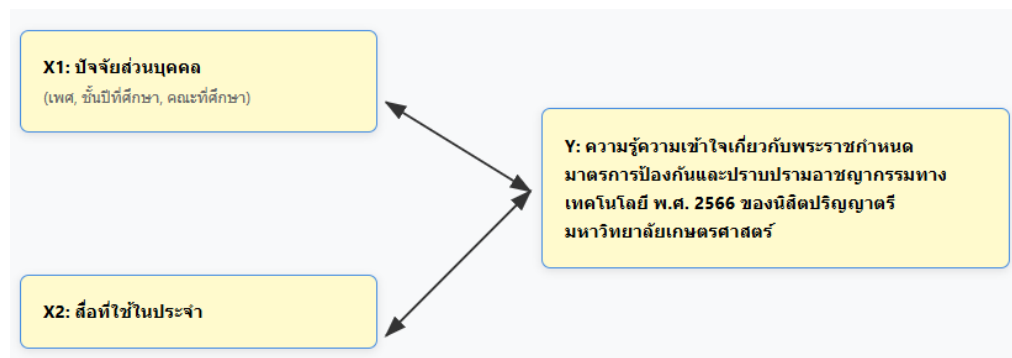
สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกำหนดแตกต่างกัน

- 1.1) กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกำหนดแตกต่างกัน
- 1.2) กลุ่มตัวอย่างที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกำหนดแตกต่างกัน
- 1.3) กลุ่มตัวอย่างที่มีคณะที่ศึกษาแตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกำหนดแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 สื่อที่ใช้เป็นประจำ

กรอบแนวคิดการวิจัย



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ทำการศึกษาค้างนี้ คือ นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียนภาคปลาย ปีการศึกษา 2566 (ไม่รวมนิสิตข้ามมหาวิทยาลัยและโครงการสหวิทยาการ) ข้อมูล ณ วันที่ 4 มกราคม พ.ศ.2567 จำนวน 31,064 คน (สำนักบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2567) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป G*Power เพื่อคำนวณขนาดตัวอย่าง ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ พ.ศ.2567 จำนวนทั้งสิ้น 305 คน จากการสุ่มตัวอย่างแบบ Multi-stage sampling โดยเริ่มจากการสุ่มตัวอย่างวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) จากนั้น คณะผู้วิจัยจึงสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) (ศรีรัฐ โกวงศ์, 2554) ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็นสามส่วนดังนี้ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้แก่ เพศ

ชั้นปีที่ศึกษา และคณะที่ศึกษา โดยเป็นคำถามแบบเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว ส่วนที่ 2 สื่อที่ใช้เป็นประจำ โดยเป็นคำถามแบบเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ และส่วนที่ 3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ.2566 โดยเป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ ใช่ หรือไม่ใช่ และแบ่งระดับความรู้ความเข้าใจออกเป็น 2 ระดับ ดังนี้ .00-.50 หมายถึง นิสิตมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อย และ .51-1.00 หมายถึง นิสิตมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยได้ทำ Face Validity โดยให้อาจารย์ประจำวิชาการประยุกต์เทคนิคทางสถิติในการวิจัยทางรัฐศาสตร์ตรวจสอบความตรงของแบบสอบถาม และใช้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของครอนบาค (Cronbarch's Reliability Coefficient Alpha) เพื่อทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยแบบสอบถามทั้งฉบับมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .93 สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test One-Way ANOVA Scheffé Chi-square และ Cramér's V (Cohen, 1988; Gravetter and Wallnau, 2017) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 231 คน (ร้อยละ 75.7) โดยเป็นนิสิตตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 มากที่สุด จำนวน 91 คน (ร้อยละ 29.8) รองลงมา เป็นนิสิตชั้นปีที่ 3 จำนวน 81 คน (ร้อยละ 26.6) และน้อยที่สุดคือ นิสิตชั้นปีที่ 2 จำนวน 56 คน (ร้อยละ 18.4) ทั้งนี้ นิสิตเรียนคณะวิศวกรรมศาสตร์ จำนวนมากที่สุด 45 คน (ร้อยละ 14.8) รองลงมา ได้แก่ คณะสังคมศาสตร์ 34 คน (ร้อยละ 11.1) และน้อยที่สุดคือ คณะแพทยศาสตร์ จำนวน 4 คน (ร้อยละ 1.3) ส่วนปัจจัยด้านสื่อที่ใช้เป็นประจำพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้ข้อมูลจาก Google มากที่สุด จำนวน 283 คน (ร้อยละ 12.6) รองลงมา ได้แก่ Instagram จำนวน 281 คน (ร้อยละ 12.6) และ YouTube จำนวน 275 คน (ร้อยละ 12.3) Facebook จำนวน 256 คน (ร้อยละ 11.4) X จำนวน 245 คน (ร้อยละ 10.9) เพ็ชอน จำนวน 238 คน (ร้อยละ 10.6) อาจารย์ จำนวน 199 คน (ร้อยละ 8.9) รุ่นพี่ จำนวน 195 คน (ร้อยละ 8.7) รุ่นน้อง จำนวน 131 คน (ร้อยละ 5.9) บุคลากรของมหาวิทยาลัย จำนวน 129 คน (ร้อยละ 5.8) และน้อยที่สุดคือ สื่ออื่นๆ จำนวน 6 คน (ร้อยละ .3) เช่น TikTok KakaoTalk หนังสือพิมพ์แบบออนไลน์ โบปลิ้วตามสถานที่ต่างๆ และคนในครอบครัว เป็นต้น นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ.2566 อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = .76, S.D. = .19) และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการแจ้งข้อมูล (ค่าเฉลี่ย = .85, S.D. = .24) ด้านการระงับธุรกรรม (ค่าเฉลี่ย = .85, S.D. = .24) ด้านการเปิดเผยและแลกเปลี่ยนข้อมูล (ค่าเฉลี่ย = .75, S.D. = .29) และด้านความรู้ทั่วไป (ค่าเฉลี่ย = .66, S.D. = .16) ผลการทดสอบสมมติฐาน จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีคณะที่ศึกษาแตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกัน ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศและชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ จากตารางที่ 2 พบว่า สื่อที่ใช้เป็นประจำมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในทิศทางตามกันน้อย (Cramér's V เท่ากับ .11)

ตารางที่ 1 แสดงผลการทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	สถิติที่ใช้	ค่าสถิติ	Sig.
เพศ	t-test	.477	.633
ชั้นปีที่ศึกษา	F-test	2.590	0.053
คณะที่ศึกษา	F-test	6.182	.000*

* p < .05

ตารางที่ 2 แสดงผลการทดสอบสมมติฐาน สื่อดูที่ใช้เป็นประจำ

	สถิติที่ใช้	ค่าสถิติ	Sig.
สื่อดูที่ใช้เป็นประจำ	Chi-square	24.925	0.009*
	Cramér's V	.11	

* p < .05

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

นิสิตปริญญาตรีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ.2566 อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = .76, S.D. = .19) และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งด้านการแจ้งข้อมูล การระงับธุรกรรม การเปิดเผยและแลกเปลี่ยนข้อมูล และความรู้ทั่วไป อาจเป็นเพราะความรู้ความเข้าใจพระราชกำหนดของนิสิตไม่ได้เกิดขึ้นจากความชัดเจนของเนื้อหาของกฎหมายแต่เพียงปัจจัยเดียว หากเกิดจากการผสมผสานกันระหว่างแรงกดดันจากปัญหาใกล้ตัว (โดยเฉพาะแก๊งคอลเซ็นเตอร์ ฟอกเงิน บัญชีม้า และซิมม้า) ความคุ้นเคยเชิงดิจิทัล และการใช้สื่อหลายประเภทแทนที่หนังสือพิมพ์ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ทำให้การเรียนรู้ของนิสิตปรับเปลี่ยนจาก Passive ไปสู่ Active ตาม Bloom's Revised Taxonomy อย่างเป็นธรรมชาติ ส่งผลให้คะแนนทุกด้านอยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ ความรู้ความเข้าใจพระราชกำหนดนี้ไม่ได้มีประโยชน์เพียงการจดจำสาระของกฎหมาย แต่ทำให้มหาวิทยาลัยทราบข้อมูลเบื้องต้นว่า นิสิตมีความรู้ความเข้าใจเพียงพอสำหรับเป็นพื้นฐานให้นิสิตสามารถประยุกต์ใช้ (เช่น รู้จักวิธีแจ้งข้อมูลและหยุดธุรกรรมทันทีถ้ารู้ตัวว่าถูกหลอกลวง) วิเคราะห์วิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของมาตรการ (เช่น ขอบเขตอำนาจของธนาคารในการระงับธุรกรรมหรือปัญหาการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล) และสร้างสรรค์ (เช่น นิสิตอาจทำกิจกรรมของชมรมเพื่อรณรงค์ไม่ให้นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตกเป็นเหยื่อบัญชีม้า) ได้ทั้งระดับ Remembering และ Understanding ตาม Bloom's Revised Taxonomy ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนากำลังคนในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล และมีความสำคัญต่อการเสริมสร้างความมั่นคงของชาติในระยะยาว

สำหรับสื่อดูที่ใช้เป็นประจำ นิสิตเลือกใช้สื่อที่หลากหลายทั้งแพลตฟอร์มดิจิทัลและเครือข่ายสังคมใกล้ตัว โดย Google ถูกใช้มากที่สุด (จำนวน 283 คน, ร้อยละ 12.6) เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการค้นหาและจดจำ (Remembering) ข้อเท็จจริงพื้นฐาน (เช่น คำจำกัดความ โทษตามกฎหมาย) และเข้าถึงข้อมูลทางการ จากหน่วยงานรัฐ ในขณะเดียวกันก็ช่วยนิสิตทำความเข้าใจ (Understanding) ผ่านการเข้าถึงบทความวิเคราะห์และคำอธิบายที่ช่วยให้นิสิตสามารถตีความ และเชื่อมโยงเนื้อหากฎหมายกับสถานการณ์จริงได้ ขณะที่ Instagram เป็นแพลตฟอร์มที่ถูกใช้รองลงมา (จำนวน 281 คน, ร้อยละ 12.6) โดยช่วยนิสิตให้จดจำข้อมูลสำคัญ (เช่น ขั้นตอนและระยะเวลาด้วยรูปแบบ อินโฟกราฟิกและโพสต์สั้นๆ ที่มีภาพและกราฟิกช่วยเสริมความจำระยะยาว (Remembering) นอกจากนี้ เนื้อหาที่ใช้ ภาษาง่ายๆ และการนำเสนอตัวอย่างจริง ช่วยให้นิสิตตีความและเข้าใจแนวคิดพื้นฐานของอาชญากรรมทางเทคโนโลยีได้ดีขึ้น (Understanding) ส่วน YouTube (จำนวน 275 คน, ร้อยละ 12.3) ช่วยนิสิตให้จดจำเหตุการณ์และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องผ่านการเรียนรู้ผ่านคลิปข่าว (เช่น ข่าวการปราบปรามแก๊งคอลเซ็นเตอร์) และคลิปวิดีโอสอนการใช้งาน (เช่น คลิปแนะนำขั้นตอนการแจ้งความออนไลน์) โดยคลิปวิดีโอสอนการใช้งานยังช่วยให้นิสิตเข้าใจ กระบวนการ (เช่น วิธีแจ้งความ) ได้อย่างละเอียดอีกด้วย ทั้งนี้ Facebook (จำนวน 256 คน, ร้อยละ 11.4) ทำให้นิสิตจดจำข้อเท็จจริงและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องผ่านการแชร์ข่าวสารและโพสต์จากหน่วยงานราชการ ขณะเดียวกันก็ช่วยให้นิสิตเข้าใจเนื้อหากฎหมายลึกซึ้งยิ่งขึ้นผ่านการอภิปรายในคอมเมนต์และกลุ่มชุมชนในแฟนเพจที่นิสิตสามารถแลกเปลี่ยนมุมมองและตีความกฎหมายร่วมกันได้

ในส่วนของการทดสอบสมมติฐาน สื่อดูที่ใช้เป็นประจำมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกำหนดในทิศทางตามกันน้อย เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (Cramér's V เท่ากับ .11) เนื่องจากการเรียนรู้ของนิสิตเกิดจากการประสานข้อมูลจากหลายแพลตฟอร์มที่เสริมกันระหว่างการจดจำข้อเท็จจริง (Remembering) และการทำความเข้าใจ

เข้าใจเนื้อหา (Understanding) ทำให้ผลของสื่อใดสื่อหนึ่งไม่โดดเด่นเป็นพิเศษ อีกทั้งการเรียนรู้ของนิสิตยังได้รับการเสริมจากเครือข่ายทางสังคมเช่น เพื่อน อาจารย์ และรุ่นพี่ ซึ่งช่วยถ่ายทอดข้อมูลอย่างใกล้ชิดและลดความเหลื่อมล้ำระหว่างผู้ใช้สื่อที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ แม้แพลตฟอร์มดิจิทัลเหล่านี้จะมีส่วนช่วยเพิ่มความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกำหนด แต่ก็ยังมีข้อจำกัดจากปัญหาข่าวปลอม เนื้อหาที่มุ่งเน้นความบันเทิงมากกว่าข้อมูลเชิงสาระ และการเปลี่ยนไปใช้สื่อดิจิทัลทำให้นิสิตขาดแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้สูง (เนื่องจากสื่อสิ่งพิมพ์แบบดั้งเดิมเช่นหนังสือพิมพ์และวารสารมีการตรวจสอบข้อเท็จจริงที่เข้มงวดกว่า) จึงทำให้ความสัมพันธ์ข้างต้นอยู่ในทิศทางตามกันน้อย ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีรัฐ โกวงศ์ และคณะ (2565) ที่พบว่า สื่อที่ใช้เป็นประจำมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในทิศทางตามกันน้อยเช่นกัน

ทั้งนี้ ข้อค้นพบใหม่ของการวิจัยครั้งนี้ต่อยอดจากงานของ ศรีรัฐ โกวงศ์ และคณะ (2565) โดยให้ภาพเชิงลึกและร่วมสมัยยิ่งขึ้นเกี่ยวกับ “กลไกการเรียนรู้” ของนิสิตในยุคดิจิทัลกล่าวคือ แม้ผลการทดสอบสมมติฐานยังคงแสดงความสัมพันธ์ระดับต่ำระหว่างสื่อที่ใช้เป็นประจำกับระดับความรู้ความเข้าใจ ($Cramér's V = .11$) เช่นเดียวกับงานวิจัยปี พ.ศ.2565 แต่งานวิจัยนี้อธิบายเหตุผลได้อย่างละเอียดมากกว่าเดิม โดยเชื่อมโยงกับกรอบของ Anderson et al. (2001) ประการแรกงานวิจัยนี้พบว่า นิสิตไม่ได้เรียนรู้จากสื่อใดสื่อหนึ่งแต่เกิดจากการใช้หลายแพลตฟอร์มร่วมกันจนทำให้ผลของแต่ละสื่อไม่โดดเด่น แต่ช่วยกันสร้างการเรียนรู้แบบเชิงเครือข่ายซึ่งเป็นประเด็นใหม่ที่งานวิจัยปี พ.ศ.2565 ไม่ได้ทำการศึกษา ประการที่สอง การวิจัยครั้งนี้เน้นบริบทเครือข่ายทางสังคมในมหาวิทยาลัย เช่น เพื่อน อาจารย์ และรุ่นพี่ที่ช่วยถ่ายทอดความรู้เสริมกับสื่อออนไลน์ ลดช่องว่างทางดิจิทัลและความเหลื่อมล้ำด้านข้อมูลระหว่างผู้ใช้ ประเด็นนี้ไม่มีในงานปี พ.ศ.2565 และประการสุดท้าย งานปัจจุบันยังชี้ให้เห็นถึงข้อจำกัดเชิงโครงสร้างของสื่อดิจิทัลเช่น ข่าวปลอม เนื้อหาเชิงบันเทิง และการลดบทบาทของสื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งมีส่วนทำให้ระดับความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้และความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับต่ำ ($Cramér's V = .11$) ถึงแม้ว่านิสิตจะใช้สื่อหลากหลายก็ตาม ทั้งสามประเด็นนี้จึงเป็นการขยายข้อค้นพบจากงานเดิมที่เพียงพบว่า “ระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสองมีน้อย” ไปสู่การอธิบายสาเหตุของระดับความสัมพันธ์ดังกล่าวนี้ว่าเป็นระบบ

สำหรับปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกำหนดแตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับงานของ ยุทธพงษ์ เชื้อนแก้ว (2559) แต่ไม่สอดคล้องกับงานของ เอกวิทย์ มณีธร (2553) อมรา วิสูตรานุกูล (2554) อัญรัตน์ ยงตระกูล (2560) นริสร อยุธยา (2562) ศรีรัฐ โกวงศ์ และคณะ (2565) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะพระราชกำหนดมุ่งจัดการกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีที่กระทบประชาชนทุกคนในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นการหลอกลวงออนไลน์ บัญชีม้า หรือแก๊งคอลเซ็นเตอร์ ซึ่งไม่ได้จำกัดความเสี่ยงตามเพศ ส่งผลให้นิสิตทั้งชายและหญิงได้รับข้อมูลและประสบการณ์ใกล้เคียงกันผ่านสื่อดิจิทัลที่ใช้ร่วมกัน เช่น Google Instagram YouTube และ Facebook อีกทั้งนิสิตทุกเพศต่างเติบโตมากับเทคโนโลยีดิจิทัล (เช่น Social Media Online Banking หรือแอปพลิเคชันในมือถือ) จึงมีพื้นฐานทักษะใกล้เคียงกัน ทำให้สามารถจดจำ (Remembering) และเข้าใจ (Understanding) สาระสำคัญของพระราชกำหนดได้ใกล้เคียงกัน นอกจากนี้ การเรียนรู้แบบเครือข่ายจากเพื่อน อาจารย์ และรุ่นพี่ในมหาวิทยาลัยยังช่วยลดความแตกต่างระหว่างเพศ เนื่องจากทุกคนแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่องได้อย่างเท่าเทียมกัน ทั้งนี้ งานวิจัยนี้ต่างจากงานก่อนหน้านี้นี้ข้างต้นเพราะข้อค้นพบใหม่ไม่ได้แค่ยืนยันว่า “เพศไม่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจ” แต่ยังอธิบายให้เข้าใจง่ายขึ้นว่าทุกเพศในปัจจุบันเข้าถึงสื่อดิจิทัลเหมือนกัน ทำให้ได้เรียนรู้และเข้าใจเรื่องกฎหมายได้ใกล้เคียงกัน (Remembering และ Understanding) อีกทั้งยังมีการแลกเปลี่ยนความรู้กันในมหาวิทยาลัยผ่านเพื่อน อาจารย์ และรุ่นพี่ จึงช่วยลดความต่างระหว่างเพศลงอย่างชัดเจน ซึ่งต่างจากงานวิจัยเดิมที่วิเคราะห์เฉพาะตัวเลขทางสถิติ แต่ยังไม่ได้อธิบายถึงสาเหตุหรือกระบวนการเรียนรู้ในชีวิตจริงที่ทำให้เพศไม่ใช่ปัจจัยสำคัญอีกต่อไปในยุคดิจิทัล

ต่อมา กลุ่มตัวอย่างที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกำหนดแตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับงานของสอดคล้องกับงานของ เอกวิทย์ มณีธร (2553) ศรารณี พึ่งผู้นำ

(2560) ศรีรัฐ โกวาศ์ และคณะ (2565) แต่ไม่สอดคล้องกับงานของ อมรา วิสูตรานุกูล (2554) ยุทธพงษ์ เชื้อนแก้ว (2559) อาจเกิดจากสาเหตุสองประการ ประการแรก ตามแนวคิด Digital Divide Theory ของ NTIA (2000) และ van Dijk (2005, 2006, 2020) นิสิตทุกชั้นปีต่างมีอุปกรณ์ดิจิทัล (ทั้งชื่อเป็นของตนเองหรือยืมเพื่อน/มหาวิทยาลัยใช้) หรือสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตอย่างเท่าเทียมกันทุกคนจากบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงของมหาวิทยาลัย (KUWiN) และใช้งานแพลตฟอร์มหลักเช่น Google Instagram YouTube และ Facebook ได้อย่างใกล้เคียงกัน ทำให้ นิสิตเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับพระราชกำหนดและอาชญากรรมทางเทคโนโลยีเช่น แก๊งคอลเซ็นเตอร์ บัญชีม้า หรือซิมม้าได้อย่างเท่าเทียม

ประการที่สอง ความรู้ความเข้าใจที่ นิสิตได้รับอยู่ในระดับ Remembering และ Understanding ตาม Bloom's Revised Taxonomy ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานที่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์การเรียนรู้ตามชั้นปี แต่เกิดจากการรับรู้ข่าวสารและประสบการณ์ตรงในชีวิตประจำวันเช่น การอ่านข่าวออนไลน์ การได้รับข้อมูลที่ส่งต่อจากเพื่อน หรือการได้รับคำแนะนำจากอาจารย์หรือรุ่นพี่หรือรุ่นน้อง ทำให้ นิสิตทุกชั้นปีมีโอกาสเรียนรู้และทำความเข้าใจได้ใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ ข้อค้นพบของงานวิจัยฉบับนี้มีความลึกและร่วมสมัยกว่างานของ เอกวิทย์ มณีร (2553), ศราวุธ พึ่งผู้นำ (2560) และ ศรีรัฐ โกวาศ์ และคณะ (2565) เพราะไม่ได้ยืนยันเพียงข้อค้นพบว่า “ชั้นปีไม่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจ” เท่านั้น แต่ได้อธิบายถึงเหตุผลของข้อค้นพบด้วย โดยเชื่อมโยงกับแนวคิด Digital Divide Theory ของ NTIA (2000) และ van Dijk (2005, 2006, 2020) ว่า นิสิตทุกชั้นปีเข้าถึงอินเทอร์เน็ตและสื่อออนไลน์ได้ด้วย KUWIN อย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็น Google Instagram YouTube หรือ Facebook ส่งผลให้ทุกคนได้รับข้อมูลใกล้เคียงกัน และเกิดการเรียนรู้ในระดับ Remembering และ Understanding ได้อย่างใกล้เคียงกันตาม Bloom's Revised Taxonomy จากประสบการณ์ตรงเช่น การอ่านข่าวออนไลน์หรือแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนและอาจารย์ นอกจากนี้ งานนี้ยังชี้ให้เห็นว่า การเรียนรู้ของ นิสิตเป็นผลจากระบบนิเวศทางดิจิทัล ไม่ใช่เพียงผลจากชั้นปีหรือประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเป็นทางการ ซึ่งต่างจากงานของ อมรา วิสูตรานุกูล (2554) และ ยุทธพงษ์ เชื้อนแก้ว (2559) ที่ยังอธิบายเพียงในกรอบเชิงปริมาณโดยไม่วิเคราะห์ปัจจัยด้านโครงสร้างเทคโนโลยีและพฤติกรรมการเรียนรู้ของคนรุ่นใหม่ในสังคมออนไลน์

นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างที่มีคณะที่ศึกษาแตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกำหนดแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานของ อัญรัตน์ ยงตระกูล (2560) และ ศรีรัฐ โกวาศ์ และคณะ (2565) แต่ไม่สอดคล้องกับงานของ ยุทธพงษ์ เชื้อนแก้ว (2559) โดยผลการเปรียบเทียบรายคู่พบว่า คณะเศรษฐศาสตร์มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าคณะบริหารธุรกิจ อาจเป็นเพราะคณะเศรษฐศาสตร์เน้นการวิเคราะห์เชิงระบบ ใช้แบบจำลองและตรรกะเพื่อเข้าใจกลไกตลาดและบทบาทของกฎหมายในฐานะเครื่องมือเชิงนโยบาย ทำให้ นิสิตสามารถตีความและเชื่อมโยงกฎหมายกับพฤติกรรมและโครงสร้างเศรษฐกิจได้ลึกกว่า ในขณะที่คณะบริหารธุรกิจเน้นทักษะเชิงปฏิบัติ การจัดการองค์กร และกลยุทธ์ทางธุรกิจ จึงมองกฎหมายในเชิงข้อกำหนดที่ต้องปฏิบัติตามมากกว่าการทำความเข้าใจกลไกเชิงลึก นอกจากนี้ มีแค่คณะมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าคณะเกษตรโดยคณะเหล่านี้สามารถจัดกลุ่มได้เป็นสามกลุ่มหลักได้แก่ กลุ่มสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ (คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ และคณะเศรษฐศาสตร์) ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้านกฎหมาย นโยบายสาธารณะ และโครงสร้างสังคมโดยตรง ทำให้มีความเข้าใจเชิงนโยบายรัฐและติดตามข่าวสารสังคมการเมืองมากกว่าคณะเกษตร ส่วนกลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีประยุกต์ ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะเทคนิคการสัตวแพทย์ ฟังพาเทคโนโลยีดิจิทัลและข้อมูลอย่างต่อเนื่องในการทดลองวิเคราะห์ และเชื่อมโยงกับระบบอัจฉริยะ จึงตระหนักถึงความเสี่ยงด้านไซเบอร์และกฎหมายอาชญากรรมทางเทคโนโลยีโดยทั้งสองเรื่องนี้มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการเรียนและวิชาชีพของพวกเขา ทำให้สามคณะนี้มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายนี้มากกว่าคณะเกษตรมุ่งเน้นชีววิทยา เกษตรกรรม และเทคโนโลยีการผลิตพืชสัตว์ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการจัดการข้อมูลดิจิทัลโดยตรง สำหรับคณะประมงยังมีความจำเป็นสูงเพราะการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำยุคใหม่ต้องใช้ IoT ระบบอัจฉริยะ และแพลตฟอร์มออนไลน์ ทำให้ นิสิตคณะประมงมีความเข้าใจกฎหมายนี้มากกว่า นิสิตคณะเกษตรอย่างชัดเจน และกลุ่มบูรณาการข้ามสาขา (วิทยาลัยบูรณาการศาสตร์) ที่มีหลักสูตรผสมผสานหลายศาสตร์ทำให้ นิสิตได้รับความรู้ที่กว้างกว่า นิสิตคณะเกษตร อย่างไรก็ตาม ข้อค้นพบนี้ไม่ได้หมายความว่า นิสิตคณะเกษตรมีความรู้

ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกำหนดน้อย แต่สะท้อนให้เห็นว่าสาขาที่เรียนมีผลโดยตรงต่อความสนใจและความคุ้นเคยกับประเด็นใดประเด็นอย่างมาก ด้วยนิสิตมักให้ความสนใจและมีความรู้เข้าใจมากพอสมควรในประเด็นที่ตรงกับสายการเรียนและความถนัดของตนมากกว่าประเด็นอื่น ทั้งนี้ ข้อค้นพบของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ให้ความเข้าใจที่ลึกและร่วมสมัยกว่างานของ อัญรัตน์ ยงตระกูล (2560) และ ศรีรัฐ โกวงศ์ และคณะ (2565) โดยเฉพาะในด้านบริบทและรูปแบบการเรียนรู้ของคณะและกลุ่มคณะที่อธิบายผ่านแนวคิดทาง cognitive domain ของ Anderson et al. (2001) ซึ่งเน้นระดับ Remembering และ Understanding งานวิจัยนี้พบว่า นิสิตแต่ละคณะมีรูปแบบการเรียนรู้ที่ต่างกันตามลักษณะเนื้อหาและเงื่อนไขทางวิชาชีพ นอกจากนี้ งานนี้ยังขยายขอบเขตการวิเคราะห์โดยจัดกลุ่มคณะที่ศึกษาเป็นสามกลุ่มสาขา ได้แก่ กลุ่มสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีประยุกต์ และกลุ่มบูรณาการข้ามศาสตร์ที่เรียนรู้เชิงสหสาขา ส่งผลให้มีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกัน ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงแตกต่างจากของ ยุทธพงษ์ เชื้อนกแก้ว (2559) ที่วิเคราะห์เพียงสถิติเชิงปริมาณโดยไม่พิจารณาถึงบริบทของคณะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัย สามารถสรุปข้อเสนอแนะได้ว่า มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ควรพัฒนากลยุทธ์การสื่อสารที่สอดคล้องกับพฤติกรรมสื่อของนิสิต โดยใช้แพลตฟอร์มที่เข้าถึงบ่อยเช่น Google Instagram YouTube และ Facebook เพื่อเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับพระราชกำหนดและอาชญากรรมทางเทคโนโลยีผ่านทางอินโฟกราฟิกและคลิปวิดีโอ นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยควรแทรกความรู้ด้านความปลอดภัยไซเบอร์ในหลักสูตรต่างๆ เช่น ผู้วิจัยได้เผยแพร่ความรู้ดังกล่าวผ่านหัวข้อความปลอดภัยทางสารสนเทศสำหรับการเรียนวิชา 01458316 ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการในภาครัฐ ผ่านกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนได้แก่กรณีศึกษาจำลองบัญชีม้าให้นิสิตสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์วิเคราะห์การทำงานของระบบธนาคารและจุดเสี่ยง และกรณีศึกษาจำลองการวิเคราะห์ข่าวจริงและข่าวปลอม เพื่อให้นิสิตได้ฝึกทักษะการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูล ตลอดจนส่งเสริมการเผยแพร่ความรู้ดังกล่าวผ่านกิจกรรมของชมรมนิสิตต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยเพื่อป้องกันไม่ให้นิสิตตกเป็นเหยื่อของแก๊งคอลเซ็นเตอร์ บัญชีม้าและซิมม้าเช่น สำนักบริการคอมพิวเตอร์อาจจะร่วมมือกับชมรมวิทยุสมัครเล่น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพื่อจัดกิจกรรม “รู้เท่าทันบัญชีม้าและซิมม้า” เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชกำหนดนี้ผ่านคลื่นวิทยุภายในมหาวิทยาลัยในรูปแบบรายการสั้นๆ เข้าใจง่าย ช่วยให้นิสิตจดจำและเข้าใจหลักกฎหมายได้อย่างถูกต้อง (Remembering และ Understanding) พร้อมส่งเสริมให้นิสิตที่เป็นสมาชิกชมรมเรียนรู้การสื่อสารเทคโนโลยีอย่างปลอดภัยและถูกกฎหมาย

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

การศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเช่น การสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อให้เข้าใจพฤติกรรมและประสบการณ์ตรงในอาชญากรรมทางเทคโนโลยีของนิสิต โดยเปรียบเทียบความแตกต่างของนิสิตแต่ละคณะ เพื่อพัฒนามาตรการในการป้องกันอาชญากรรมทางเทคโนโลยีตามกฎหมายนี้ที่เหมาะสมกับนิสิตทุกคณะ นอกจากนี้ การวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างเฉพาะนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ซึ่งมีลักษณะเฉพาะด้านพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลและสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ (เช่น ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์และสำนักหอสมุด) ทำให้ผลการวิจัยอาจไม่สามารถสรุปอ้างอิงถึงนิสิตในวิทยาเขตอื่นหรือมหาวิทยาลัยอื่นได้โดยตรง ดังนั้น การศึกษาครั้งต่อไปควรขยายไปยังนิสิตในวิทยาเขตอื่นของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และสถาบันอุดมศึกษาอื่น เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเชิงบริบท

เอกสารอ้างอิง

- นริสร อยู่ยง. (2562). ความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เกี่ยวกับระบบราชการ 4.0. สืบค้นจาก <http://www.mpe.ru.ac.th/IS/MPE19/6014812049.pdf>.
- ยุทธพงษ์ เชื้อนกแก้ว. (2559). ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์. *แพรวภาพสนธิ์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์*, 3(2), 89-112.

- ศรวณี พึ่งผู้นำ. (2560). การศึกษาความรู้ ความเข้าใจ และการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการชีวิตประจำวัน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะการบริหารและจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. *วารสารบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง*, 7(2), 1-15.
- ศรีรัฐ โกวงศ์. (2554). *ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์*. สมุทรสาคร: บริษัทพิมพ์ดี.
- ศรีรัฐ โกวงศ์ และคณะ. (2565). ความรู้เกี่ยวกับสกุลเงินดิจิทัลที่ออกโดยธนาคารกลางของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน. ใน การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 15 (หน้า 343-350). ประเทศไทย. 28 มีนาคม 2565.
- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2566). พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. 2566: พร้อมทั้งสรุปสาระสำคัญ ประวัติความเป็นมา กระบวนการ และขั้นตอนในการอนุมัติพระราชกำหนดดังกล่าวของวุฒิสภา. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- สำนักบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2567). จำนวนนิสิตปัจจุบันมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. สืบค้นจาก https://regis.ku.ac.th/cpcmns/rpt_std_ku3.php.
- สำนักบริการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2567). บริการเครือข่ายไร้สาย (KUWIN). สืบค้นจาก <https://ocs.ku.ac.th/2019/kuwin/>.
- อมรา วิสูตรานุกูล. (2554). ความรู้ความเข้าใจของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะพลศึกษา เกี่ยวกับการประกันคุณภาพ การศึกษาและการสำรวจความต้องการจำเป็นของนิสิตชั้นปีที่ 1. *วารสารคณะพลศึกษา*, 14(1), 17-27.
- เอกวิทย์ มณีธร. (2553). ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของ นิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัยในพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก. *วารสารการเมือง การบริหารและกฎหมาย*, 2(2), 73-98.
- อัญรัตน์ ยงตระกูล. (2560). ความรู้ความเข้าใจของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่มีต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวดที่ 3 สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย. งานนิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Anderson, L. W., Krathwohl, D. R., Airasian, P. W., Cruikshank, K. A., Mayer, R. E., Pintrich, P. R., Rath, J., & Wittrock, M. C. (Eds.). (2001). *A taxonomy for learning, teaching, and assessing: A revision of Bloom's taxonomy of educational objectives (Abridged ed.)*. Longman.
- Bloom, B. S., Engelhart, M. D., Furst, E. J., Hill, W. H., & Krathwohl, D. R. (1956). *Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals*. Handbook I: Cognitive domain. Longmans, Green.
- Gohwong, S. (2021). The state of the art of key public service provision-related laws under digital economy in Thailand. *Psychology and Education*, 58(3), 3330-3337.
- Gohwong, S. (2023). Kakistoscriptocracy. *Asian Political Science Review*, 7(1), 50-58.
- Gravetter, F. J., & Wallnau, L. B. (2017). *Statistics for the behavioral sciences*. 10th ed. Cengage Learning.
- Laudon, K. C., Laudon, J. P., & Traver, C. G. (2024). *Essentials of management information systems*. Pearson Education.
- Ott, R. L., & Longnecker, M. (2010). *An introduction to statistical methods and data analysis*. (6th ed. Cengage Learning.
- Van Dijk, J. A. G. M. (2005). *The deepening divide: Inequality in the information society*. Sage Publications.
- Van Dijk, J. A. G. M. (2006). *The network society: Social aspects of new media*. 2nd ed. Sage Publications.
- Van Dijk, J. (2020). *The digital divide*. Polity Press.

U.S. Department of Commerce, Economics and Statistics Administration, & National Telecommunications and Information Administration. (2000). *Falling through the net: Toward digital inclusion*. U.S. Government Printing.

Data Availability Statement: The raw data supporting the conclusions of this article will be made available by the authors, without undue reservation.

Conflicts of Interest: The authors declare that the research was conducted in the absence of any commercial or financial relationships that could be construed as a potential conflict of interest.

Publisher's Note: All claims expressed in this article are solely those of the authors and do not necessarily represent those of their affiliated organizations, or those of the publisher, the editors and the reviewers. Any product that may be evaluated in this article, or claim that may be made by its manufacturer, is not guaranteed or endorsed by the publisher.



Copyright: © 2025 by the authors. This is a fully open-access article distributed under the terms of the Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).